

**LUKE
SMITHERO**

BAZAR

**KIVI
MIES**

**LUKE
SMITHERD**

—

KIVIMIES

SUOMENTANUT RISTO K. TRÄFF

BAZAR

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Risto K. Träff
Englanninkielinen alkuteos *The Stone Man*
© 2015 Luke Smitherd

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-376-386-9
Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

*Kaikki ihmiset ovat säikkyjä. Mitä älyllisempiä
he ovat, sitä enemmän peloissaan.*

– GEORGE S. PATTON

*Joka ikinen ihminen, jonka kanssa olin,
olisi tehnyt sen minkä minä tein.*

– SAL GIUNTA VASTAANOTETTUAAN KONGRESSIN KUNNIAMITALIN

*Yksi asia, jonka tulet huomaamaan, on se, että
elämä perustuu luulemaasi vähemmän sille, mitä
olet oppinut, ja paljon luulemaasi enemmän
sille, mitä sisimmässäsi on alusta lähtien.*

– BRET ”THE HITMAN” HART, LAINATEN MARK HELPRINIÄ

*Hän ei ollut kertaakaan asettunut todistamaan
kreivikunnan vääryyttä. Hänen äitinsä nimitti häntä
Tommyksi, mutta väki kutsui häntä vain Yellow’ksi.
Minusta tuntui aina, että he tulkitsivat Tommya väärin.*

– KENNY ROGERS

*Kun vaara on kaukana tai se ei ainakaan ole välitön, on
vaistonvaraista jähmettyä. Kun vaara lähestyy, mielijohteena
on pakeneminen. Kun pako on mahdotonta, reaktio on
vastaan paneminen. Ja kun pyristely on hyödytöntä,
eläin muuttuu liikkumattomaksi kauhun otteessa.*

– BRUCE SCHNEIER

Ennen kuin syytät minua, vilkaise itseäsi.

– BO DIDDLEY

OSA 1

KAIKKI MAAILMAN AIKA

LUKU 1

ANDY LOPUSSA, KIVIMIES SAAPUU, PITKÄ TAIVAL ALKAA JALAN JA MAAILMAN KATSEET KOHDISTUVAT ENGLANTIIN

Telkkari on auki viereisessä huoneessa. Volyymi on kovalla ja uutiset tulossa, ja kuulen jonkun skottireportterin sanovan, että se on tapahtumassa uudelleen. Tietysti tiesin jo tämän, ihan kuin jokainen katsoja jo tietää, että ympäri maan ja maailman ihmiset esittävät ”tuhannen taalan kysymyksen”. *Kuka se on tällä kertaa?*

Tuo oli tietenkin minun työtäni, vaikka en teekään sitä enää. Juuri siksi nauhoitan tämän. Käytän kannettavaa digitaalista saneluvempainta, jonka Paul lähetti minulle sen ensimmäisen hoitamamme ison homman jälkeen. *Julkaistaksesi tarvittaessa kaiken*, hän sanoi. (Hän tietää, että minun on vaikeaa puhua ihmisille. Hän ajattelee, että koneelle puhuminen kävisi helpommin. Tuntuu oudolta pidellä hyppysissään taas tällaista. Tuntuu kuin lehtimiesajoistani olisi vuosikymmeniä eikä vain vuoden päivät.)

En oikeastaan tiennyt, mistä hän silloin puhui. Se oli iskenyt häneen paljon kovemmin kuin minuun, joten en todella

ymmärtänyt, miksi minun tarvitsisi puhua siitä. Viimein tietysti käsitin sen ... nimittäin *toisen* kerran jälkeen.

Se oli pahempaa. Paljon pahempaa.

Tämä huone on joka tapauksessa mukava, parempi kuin mitä hotellin julkisivu antaisi ymmärtää. Itse asiassa tunnen syyllisyyttä siitä, että tupakoin täällä, mutta tässä vaiheessa saanen sen anteeksi. Siitä olen varma. Tupakka auttaa minua rentoutumaan, ja luonnollisesti minun on pitänyt levittää myös koko minibaarin sisältö eteeni. En kyllä ole vielä koskenutkaan siihen, mutta ole huoletti, oletan käyttäneeni siitä suurimman osan siihen mennessä, kun lopetan puhumiseni.

Mietin juuri sitä, että minun pitäisi saada totuudenmukainen versio valmiiksi, kun minulla vielä on aikaa. Ei vain osaksi totena esitettyä, sisäministeriön vahvistamaa versiota, joka teki nimeni tunnetuksi maailmalla. Varsinaisesti en tallenna tätä kenenkään toisen kuultavaksi, niin hölmöltä kuin se saattaakin kuulostaa. Ajattelen vain niin, että tämän tekeminen auttaisi minua saamaan sille kaikelle oikeat mittasuhteet. Ehkä deletoin tallenteen myöhemmin. Liian vaarallista julkaista sitä ainakaan nyt.

Tänne piti tietenkin tulla valeasuisena, ja teinkin siinä hyvää jälkeä. (On hämmästyttävää, kuinka hyvin ovelat aurinkolasit ja lippalakki hämäävät kesällä.) He olisivat muuten päätyneet jo tännekin, jyskyttämään ovea, kiljumaan uutisista ja kertomaan minulle sellaista, minkä jo tiedän. Valeasuni ansiosta voin istua hiljaa täällä designverhoilussa, hehkeässä, valoisan beigenvärisessä juppikolossani Steely Danin soittaessa taustalla puhelimeni kaiuttimista (sori vaan, jos et ole fani) ja pysytellä omissa oloissani

häiriintymättä, kunnes... niin, kunnes olen valmis. Ja nyt on sen aika.

Tämä on yhtä hyvin sinullekin, Paul, ja sinulle enemmän kuin kenellekään. Sinä näit sen kaiken ja olet avainpelaaja, eipä silti, että ikinä edes saisit tätä kuullaksesi.

Tuota, *itse asiassa* sinähän et ollut siellä aivan alussa, eikö niin? Unohdan tämän usein. Alku olisi tietenkin paras kohta aloittaa. Heh, näkisitpä tämän, tein juuri automaattisen siirtymän. Hallitsen yhä kaikki vanhan uutismiehen elkeet. Näppärää...

Sori, olin hetkisen mailien päässä täältä. Muistelemassa ensimmäistä päivää. Kuinka *kiihkoissaan* nuo ihmiset olivat. Jokainen tiesi, että se oli jotakin suurta.

Kukaan ei pelännyt. Ei aluksi.

* * *

Oli kesä. Kesä tarkoitti ihmisille shoppailua, vastakkaisen sukupuolen vilkuilua, kiertelyä, ystävien tapaamista, ulkoilmakahveista nauttimista ja laimennetun oluen ryystämistä. Coventryssä mahdollisuus sellaisen harrastamiseen oli yhtä harvinaista kuin keinuhevosen paska. Aurinko paistoi, eikä taivaalla näkynyt pilvenhattaraakaan vielä viikonloppunaakaan. Niinpä väkeä oli liikekannalla kaupungin keskustassa enemmän kuin melkeinpä minään muuna aikana vuodesta. Toisinaan pohdin, oliko tämä syynä siihen, että oli valittu juuri tämä tietty päivä, joka houkutteli massoittain ihmisiä. Tai ehkä kyseessä oli silkka sattuma.

Olin jumittunut sisälle aamupäiväksi, mikä vain sopi minulle hyvin. Ensinnäkään en ole koskaan ollut sellainen

ihminen, joka nauttisi räikeästä auringonvalosta. (Joudun siristelemään silmiäni, hikoan helposti, palan helposti enkä siedä sitä, että vaatteet liimautuvat ihooni... pitääkö minun vielä jatkaa?) Toisekseen olin haastattelemassa paikallista tyttöbändiä ("Heroine Chic", ihan totta), joka oli juuri julkistamassa ensimmäistä roskasinglean. Ja se oli *kaamea*, todella karmiva: keskiluokkaiset valkoiset tytöt puhumassa urbaanilla jamaikankreolilla – täsmälleen niin karseaa kuin miltä kuulostaa. Mutta silloin olin vielä juuri ja juuri kolmevitosen oikealla puolella, ja niinpä katsoin mahdolliseksi hurmata ainakin yhden tuosta kolmikosta: tyrmävän näköisen blondin, brunetten tai punapään kombon. Kaikki olivat pari-kymppisiä ja selvästikin toimeentulonsa suhteen enemmän riippuvaisia ulkonäöstään kuin tuotoksistaan. Kukaan meistä ei silloin tiennyt sitä, mutta ulkonäkökään ei auttanut tarpeeksi kappaleen *Get Into Me* (ihan totta edelleen) pääsemiseksi singlelistalle. Kaksi muuta listalle pääsemätöntä yritystä myöhemmin Heroine Chic löytäisi itsensä nimekkyyttä edeltäneestä hämäryydestä. Meitä oli siinä huoneessa kuusi, mukaan luettuina heidän valtaisa turvamiehensä sekä heidän managerinsa, jonka korvantaustat näyttivät vielä märiltä. Vain yhdestä meistä oli määrä tulla maailmankuulu. Kukaan ei olisi ikimaailmassa arvannut, että se olisin minä.

Eipä minulla sen puoleen ollutkaan noina aikoina kovin korkeita toiveita itsestäni. Oli vain laiskanpulskeita – mutta hartaita – unelmia loisteliaasta urasta valitsemallani kentällä. Ilmeisesti sellaiset suuruudet kuin Charli, Kel ja Suze eivät olleet hankkimassa minulle työpaikkaa *Rolling Stonessa*, mutta olin alkanut saada hyvää palautetta *Observerille* ja *Timesille* kirjoittamistani jutuista, ja minut listattiin *Guardianin*

avustajaksi. Olin viimein alkanut uskoa, että jättäisin vuodessa tai parissa taakseni niivan paikallislehden feature-osaston ja jatkaisin sitten Lontooseen ja rupeaisin panemaan asioita uuteen uskoon. Itse asiassa sanoin tuon myös kollegoille: *Minä meinaan ryhtyä sekoittamaan pakkaa*. Tällä tavoin huomaan usein juttelevani ihmisille, käyttäen lainattuja lohkaisuja ja vuorosanoja vaikutusta tekemään. Kun haastattelu läheni loppuaan ja heidän managerinsa alkoi antaa ”pistetään pakettiin” -merkkejä vilkuillessaan hermostuneesti älykännykkäänsä, tytöt ja minä poseerasimme yhdessä pikakuvaa varten toimiston ikkunan äärellä. He virnuilivat ja virnistelivät avoimesti ja nauttivat hetkestä, mutta minä en saanut heiltä minkäänlaista vastakaikua. Minusta tuntui paremmalta panna se ikäeromme piikkiin.

He lähtivät turhan huolimattomien hyvästien kera, heidän turvakorstonsa peittäessä heidät katseilta matkalla hisille. Minulla oli päivä pulkassa – olin tullut vain myöhäisen iltapäivän haastatteluun ja sitä myöten viikonlopun viettoon. Kello lähestyi viittä, joten lämpötila olisi kohta putoamassa kivasti sellaisen rentouttavan kesäillan lukemiin, jollaisesta varsinaisesti pidän. Minulla ei ollut mitään suunnitelmia, ja kämppäkaverillani Philillä oli veljensä kyläilemässä viikonlopun yli. Hän oli hyvä kaveri ja hänen veljensä hyvä vieras, mutta en erityisemmin halunnut juuttua kotiin kuuntelemaan noiden kahden loputonta väittelyä rugbyista. Ajattelin etsiväni kenties oluttuvan, jossa voisi lueskella tunnin tai pari. Parikymppisenä kysymyksessä olisi ollut se maagisen jännittävä hetki, jona tekstailisin ympäröivänsä löytääkseni jonkun, joka lähtisi spontaaniin tapaamiseen. Nykyään ei ollut enää ketään.

Kahmaisain laukkuni ja lähdin ulos. Mielessäni oli myös saada purtavaa, joskin ajattelin jotain terveellistä, koska viime aikoina ei kuntosalia ollut todellakaan siunattu minun läsnäolollani. Ja se alkoi näkyä. Jostain syystä päätin ajelehtia Millennium Placen suuntaan.

Se oli iso aukio, ja tuo moderni plaza oli suunniteltu konsertteja ja kaikenlaista show'ta silmällä pitäen. Sitä se ei tietenkään enää ole. Toisen saapumisen jälkeen ne kaivoivat kaiken ylös ja panivat tilalle pienen lammen nähdäkseen, olisiko sillä mitään vaikutusta.

Olin jostain syystä hyvällä tuulella ja – laulun sanoin – minulla ei ollut mitään varsinaista menopaikkaa, jotenka ajattelin katsastaa Millennium Placen kesäväkeä ja ratkaista siellä määränpääni ruokahalua keräten. Tölläsin ihmisiä kulkiessani ja ohitin nipin napin pukeutuneita nuoriapareja, jotka saivat minut tuntemaan itseni vanhaksi ja miettimään omia menneitä mahdollisuuksiani. Tajusin, että hyräilemäni sävelmä oli *Get Into Me*. Nauroin ääneen – sen muistan selvästi – kun käännyin kulmauksesta ja näin Millennium Placen kokonaan. Kun huomasin, mitä siellä oli tekeillä, nauru tyssäsi kurkkuuni.

Oletettavasti minun oli täytynyt kuulla hälinä lähemmäksi päästyäni. Olin ollut niin ajatuksissani, etten jotenkin sitä rekisteröinyt. Tai mahdollisesti vain alitajuisesti suljin sen pois tavallisena kesäisen väkijoukon äänenä. Tämä oli kuitenkin erilaista. Parisataa henkeä oli kerääntynyt rykelmäksi lähelle Millennium Placen keskustaa. Joukosta kuului jännittynyt, sekava pulina, ja kaikilla oli esillä kännykät, joilla he kuvasivat jotakin. Toiset jättäytyivät jälkeen ja napsivat kuvia itse väkijoukosta. Siinä oli tietenkin toinen syy, miksi hakeuduin

raskaampiin sarjoihin. *Joka ikinen pulliainen* oli digiaikana reportteri, ja paikallislehdistö oli nopeasti kutistumassa.

En saanut niin etäältä selville, mikä väkijoukon keskellä oli, mutta huomasin muidenkin aukion reunoilla olevien käyttäytyvän samoin: *mitä siellä on tekeillä, ja olipa mitä tahansa, niin haluan nähdä sen*. Älä käsitä väärin. Tässä vaiheessa se oli yllättävää ja kiehtovaa eikä juuri mitään sen enempää. Toiveikkailla ihmisillä oli mahdollisuus ottaa kuva jostakin, mistä saattaisi tulla hitti. On muistettava, ettei kukaan meistä tuolloin tiennyt, mistä oikeastaan oli kysymys. Minä oletin, että joku ehkä teki jonkinlaista katutaidetta tai vaikkapa jotain performanssia. Jo sellainen oli sinänsä Coventryssä harvinaista. Lähemmäksi päästyäni kuulin kahden ihmisen huutavan vimmatusti, melkein pä hysteerisesti, ja kuulosti siltä kuin he yrittäisivät selittää jotakin.

Äänessä olivat mies ja nainen, ja vaikka en saanutkaan selville, mitä he sanoivat, kuulin kuuntelijoiden joukosta naurua, ja jotkut esittivät kysymyksiä. Minun näkökenttäni rajoittui yhä keskikokoiseen ihmismassaan, mutta näin heidän keskellään jonkin reilusti isomman hahmon, joka kohosi hieman väkijoukon päitä ylemmäs ja seiso i täysin hiljaa.

Saavutin ihmisjoukon, joka oli nyt paisunut niin suureksi, että siitä oli vaikeata päästä läpi (kohtaan, mistä voisi varpaisillaan nähdä selvästi). Juuri sillä hetkellä minusta tuli yksi niistä maailman muutamasta sadasta ensimmäisestä ihmisestä, jotka katselivat Kivimiestä.

Sillä ei tietenkään ollut vielä silloin nimeä. Haluaisin kertoa sinulle, että nimen takana olin minä, mutta valitettavasti se olisi valetta. Kuten ehkä tiedätkin, niin minä olin yksi niistä, jotka todella toivat nimen yleiseen kielenkäyttöön

maailmalla, mutta itse asiassa kuulin sen sattumalta paikallisradiosta, kun myöhemmin ravasimme Sheffieldin läpi (tästä varmaan enemmän edempänä). Pidin nimeä täydellisenä, mutta ei minulla ollut koskaan varsinaista tarkoitusta ryöstää sitä. Siinä vaiheessa, kun olin päätynyt kameroiden eteen, olin jo käyttänyt sitä niin usein, että olin jo unohtanut, ettei se ollut tuolloin vielä yleinen sana.

Se oli noin kahden ja puolen metrin korkuinen (ainakin minun silmilläni mitaten; sisäministeriö voi antaa sinulle tarkat mitat) ja toi silloin mieleeni, niin kuin edelleenkin, vessan oven *Miehille*-logon. Oli ikään kuin joku olisi muokannut rosoista, tummaa ja harmahtavanruskeaa kiveä ja tehnyt käsistä liian pitkät ja pään, joka oli enemmänkin soikio kuin pyöreä. Kehon yläosa oli myös taipunut hiukan eteenpäin, mutta isoin ero vessakuvaan verrattuna oli se, että tällä hahmolla oli eräänlaiset kädet. Sen käsivarret suippenivät päistään ja toivat mieleeni huulipuikon kärjen.

Kaikkein kiintoisin asia oli se, että siitä kuului myös äärimmäisen hiljaista ääntä. Parhaiten kuvailisin sitä niin matalaksi bassoääneksi, että sitä oli miltei mahdoton kuulla. Eivät ole vielääkään päässeet siitä selville.

Kun nyt olin lähempänä, saatoin kuulla myös sen, mitä toinen paasaava ihminen sanoi. Se oli nainen, joka seisoi paikalle kerääntyneen ihmisringin sisällä muutaman metrin päässä minusta. Väkijoukon, hänen itsensä ja Kivimiehen välimatkoista päätellen minusta näytti siltä, että hän oli syynä siihen, miksi ihmiset peräytyivät tuon romuluisen hahmon luota eivätkä parveilleet sitä koskettamaan ja tyrkkimään.

Nainen partioi edestakaisin Kivimiehen edessä laajentunein silmin ja raskaasti huohottaen. Mikäli hän ei ihan

tarkoituksella pitänyt ympärillään olevia ihmisiä loitolla, hän joka tapauksessa teki sen eteen pahuksen hyvää työtä. Kivimiehen toisella puolella oleva ihmisjoukko näytti saavan samanlaisen käsittelyn joltakulta toiselta. En pystynyt näkemään häntä naisen ja itsensä Kivimiehen takaa selkeästi enkä liioin yleisen hälinän vuoksi kuullut, mitä hän sanoi, mutta miesääneltä se kuulosti.

Nainen oli viisikymppinen, hyvin pukeutunut ja selvästi voipunut. Hänen kasvonsa olivat ponnistuksesta punaiset ja hän hikoili. Hänen tyylikäs paitapuseronsa ja beigenvärisen hameensa olivat jyrkässä ristiriidassa hänen läikähtyneen olemuksensa kanssa, mistä hänelle koitui hetkellisesti suurta näkyvyyttä. Aivan piirin sisäpuolella olevat ihmiset näyttivät epävarmoilta ja ihmettelivät, olisiko tämä jonkinlainen show. (Tämä oli luultavasti toinen syy siihen, että he vetäytyivät taaksepäin eivätkä halunneet joko pilata julkista esitystä tai joutua osaksi sitä.) Jotkut heistä hymyilivät levottomasti toisilleen. Kun pääsin kuuloetäisyydelle, nainen piti taukoa ja yritti haukkoa ilmaa. Hän oli ilmeisesti juuri lopettanut palopuheensa ja yritti nyt koota itseään ennen jatkamista, pääteltyään että järkevämpi käyttäytyminen palvelisi paremmin hänen asiaansa.

Hän sulki hitaasti silmänsä, veti syvään ilmaa ja nosti leukansa. Hetkellisesti hän toi mieleeni Yodan juuri ennen kuin tämä yrittää nostaa Luken X-siipisen suosta. Kun hän alkoi taas puhua, hänen silmänsä pysyivät suljettuina.

”Minä en ole hullu”, hän sanoi hiljaa mutta päättäväisesti, ääni hiukan väristen. ”Minä en ole keksinyt tätä. En ole mikään kaheli, enkä ole täällä ainut, joka kertoo siitä. Tämä ei ole... en tiedä, mikään hiivatin *pele* tai jotain, vaan tämä on

vain tapahtunut. Se on todellinen. Ne teistä, jotka olitte täällä aikaisemmin, näkikö kukaan jonkun tuovan tämän esiin tänne? Katsokaa, katsokaa, kuinka paljon se *painaa*, herran tähden!” Hän parkaisi äkkiä ja kiljui viimeiset sanat, kun hänen itsehillintänsä petti ja hän huitaisi Kivimiestä, ensin käsilaukulla ja sitten nyrkillä. Hän siirtyi lähemmäs ja alkoi työntää sitä hartioillaan ja koko painollaan. Se ei liikahatanut milliaakaan. Muistan aina väkijoukon nähtävästi alitajuisen reaktion, kun nainen ensi kerran löi sitä. Jokainen reagoi täysin samalla tavalla ja ilman että olisi huomannut niin tekevänsä. He kaikki hytkähtivät hiukan pois päin.

Tässä kohtaa joku meni uskoakseni rauhoitteluun häntä, mutten tiedä, onnistuiko se, koska juuri silloin muuan nuori kaveri alkoi äkkiä huitoa käsillään ja raivasi tiensä ulos joukosta. Hän oli se sama, joka oli huutanut ihmisille piirin toisella sivustalla. Näin hänet nyt selvästi. Hänellä oli yllään tummahappuinen pusero ja löysänä roikkuvat farkut. Ihmiset jakautuivat ja päästivät hänet läpi ehkä huojentuneina. Vallalle pääsi ihmisten taipumus käsitellä julkisia äänekkäitä näytöksiä ikään kuin tarttuvina. Minä taas murtauduin piirin läpi omalta sivultani tavoitteluun häntä. Olin nyt nähnyt tarpeeksi ja halusin saada häiriintymättä selville, mistä tuo huutelu johtui. Yhä lisää väkeä oli tulossa ja liittymässä piiriin, ja tiesin, että jos aioin puhua tyypin kanssa kanssaan, sen olisi tapahduttava nyt, mikäli ylipäänsä halusin mahdollisuuden päästä takaisin joukkoon ja kunnolliselle katselupaikalle.

Pinkaisin ympäri joukkion vastakkaiselle puolelle ja näin, ettei hän ollut kulkenut kauas. Hän löntysteli ympäriinsä kädet nyrkissä ja päätään puistellen. Hän oli myös vetänyt

puseronsa hupun pään yli, joten en saanut käsitystä hänen kasvopiirteistään tulokulmastani käsin. Hänen kehonkielestään kuitenkin näkyi, ettei hän ollut tyytyväinen. Pääsin nyt sen verran näkemään, että hän oli minua lyhyempi ja hentorakenteinen. Päätin avata keskustelun vetoamalla hänen oikeutettuun kiukkuunsa. Minun kokemukseni mukaan viihaiset ihmiset lämpenevät hyvin pian, jos on heidän kanssaan samaa mieltä. Juostuani muutaman metrin hänen edelleen pysähdyin ja katsoin hänen ohitseen väkijoukkoa. Olin keksivinäni juuri nyt uuden ajatuksen. Odotin, kunnes hän oli päässyt lähemmäksi, ja tuhahdin äänekkäästi.

”Mikä helvetissä noita idiootteja vaivaa, häh?” kysyin häneltä ja puhuin kuin keskustelua aloittaen. Luultavasti en ollut kovin vakuuttava, koska jutustelu ei ole koskaan ollut minulle kovin luontaista.

”Kusipäät”, hän mutisi ohittaessaan minua. Tästä uudesta kulmasta näin, että hän oli enintään runsaat parikymppinen. Hänellä oli pystytukka ja kasvot, joilta olivat juuri hävinneet viimeiset finniesiintymät. Ulkonevat poskipäät loivat hänelle riutuneen ja jäykän ilmeen. Hän alkoi onkia taskustaan tupakka-askia, ja tartuin tilaisuuteen auttaa ottamalla esiin sytyttimeni. Itse en polta, mutta huomaan usein, että sytkärin mukana kantamisella on etunsa, varsinkin näissä hommissa. Hän pysähtyi – edelleenkin katsomatta minuun – eikä selvästikään oikein miettinyt tekemisiään. Hän oli yhä vimmansa vallassa kopeloidessaan savuketta suuhunsa. Napsautin kiekkoa, ja liekki ilmestyi näkyviin. Hän kumarsi päätänsä sitä kohti ja antoi mitäänsanomattoman urahduksen kiitokseksi vetäessään savukkeesta henkosen sekä päästi huokauksen, joka kuulosti lähinnä sihinältä. Ojentauduttuaan hän

kiristi leukapieliään ja katsahti väkijoukkoa, yhä ravistellen päätään. Mitä he olivatkaan tehneet, niin olivat ainakin onnistuneet todella loukkaamaan häntä.

”Mää näin sen. Oon vittu *nähny* sen, kaveri”, hän sanoi tuijottaen vihaisesti joukkoa ja puistellen vähän päätään. Hän pysähtyi imaisemaan taas savuketta ja antoi savun tupruta pois. ”Äääliöt”, hän sanoi venyttäen sanaa tarpeettoman pitkäksi.

”Minkä, tuon kiviveistoksen vai?” kysyin sitä osoittaen. Hahmon pää oli edelleen hiukkasen näkyvässä kasvavan porukan yläpuolella. Hän nyökkäsi katsettaan kääntämättä ja vetäen sen sijaan henkosen. Savuke rauhoitti häntä, antoi hänelle tasapainoa ja tynnytti itsetuntoa. Päätin, että oli turvallista painaa päälle. ”Mutta... eivätkös nämä kaikki ole myös nähneet sen?”

Hän kääntyi äkkiä samaan suuntaan kuin minä, kasvot vääristyneinä typeryyttäni koskevasta inhosta. Hän näytti rotalta, joka oli haistanut jotain, mistä ei pidä.

”Et sää vittu...” Hänen sanansa kuihtuivat, kun hän oivalsi, ettei hän tuntenut minua tarpeeksi puhuakseen siihen sävyyn sekä myös, että minä voisin luultavasti rökittää hänet melko helposti. Enhän minä iso kaveri ole enkä myöskään millään mittareilla vahva, mutta oli selvää, että tämän luikeron peittoamisessa ei olisi minulle liikaa haastetta. Hän vilkaisi minua pikaisesti ylhäältä alas, ja hänen katseensa hiukan pehmeni, vaikka hänen ilmeensä ei muuttunut. ”Ei... kaikki noi paskiaiset on *kattellu* tuota runkkaria, hyvä mies. Mutta *mää* näin sen ensteks.” Hän tuijotti minua odottaen minulta ymmärrystä. Kohautin hienoisesti olkiani vahvistaen, ettei ymmärrystä olisi tulossa lähiaikoina. Hänen naamansa vääristyi edelleen.

”Mää näin sen *kun se ilmesty*. Kukaan muu ei kattonu. Eikun itte asias, se nainen katteli, se katteli, mutta se vitun...” Hän pysähtyi hetkeksi ja heilautti kättään vähättelevästi. ”Se vitun *pälä pälä pälä* ja kukaan ei piitannu mutta mä *kerroin* niille että mä sen vittu *näin*, ne kaikki vaan seiso siinä niin kun *ööööö* ja mä kerron niille ja mä kerron niille eikä ne paskat *älynnny*. Vitun pellet veliseni, pellet.” Hän otti uuden henkäyksen ja heilutti sormellaan väkijoukkoa kohti. ”Ja jotkut niistä alko *nauraan*, kaveri, vitun nartut... vittu melkein vedin niitä *turpiin*, kamu, *pam*.” Hän lopetti painokkaasti, samalla säestäen sanojaan lyhyellä, aggressiivisella ilmaiskulla osoittaakseen olevansa tosissaan, tietämättömänä siitä, miten tehottomalta hän luultavasti olisi vaikuttanut. Hänen kiukunsa oli niin aitoa, että äkisti halusin tietää, mitä hänellä olisi sanottavana, huolimatta normaalista vieroksunnastani tällaista sivistymätöntä pikku idioottia kohtaan.

”Hei”, minä sanoin ja kurottelin laukustani sanelukonetta, ”kerro minulle. Minä haluan tietää. Minä kuuntelen.” Hän näki sanelukoneen ja alkoi vetäytyä pois päin sitä tuijottaen.

”Mitä *vitttua*?” hän sanoi ja venytti taas sanaa samalla tavalla kuin ennenkin. Vaikka ensimmäinen mielitekoni oli pamauttaa häntä sanelukoneella päähän, heilutin sitä silti vähättelevästi ja hymyilin.

”Minä kirjoitan lehteen. Haluaisin vain saada käsityksen siitä mitä tapahtui. En edes käytä nimeäsi, jos et halua.”

Hän ei ensin vastannut, vaan tuijotti edelleen sanelukonetta tupakoiden, sama vääristynyt ilme kasvoillaan. Hän kääntyi hetkeksi vilkaisemaan joukkoa ja suuntasi taas katseensa minuun puhahtaen ja ravistellen päätään, viittaillen minua luokseen. Luullakseni Straubilla on yhä tuo nauhoitus. En

ikinä anna hänelle anteeksi sitä, että hän otti sanelukoneen minulta. Veikkaan, että nauhoitus on myös arvokas, sillä se on luultavasti ensimmäinen silminnäkijän kertomus ensimmäisestä ihmisen tekemästä havainnosta.

(Hienoista väkijoukon hälinää. Taustalla on noin kolmesataa henkeä sekä Millennium Placen ohi ajavien autojen jatkuva liikennemelu. Ensimmäinen ääni on haastateltavan syvä, huokauksen jälkeinen hengenveto. Minun kuullaan kertovan hänelle, että laite nauhoittaa nyt. Sitten kysyn, antaisiko hän nimensä.)

”Ehei, veliseni, en...”

(Seuraa pitkä paussi, kun hän mahdollisesti miettii, mitä on tekemässä, mutta tulee sitten toisiin ajatuksiin, selvästikin haluten tulla kuulluksi. Hän on pisteliäs, yhä vihainen ja tuntee nöyryytystä yhdistyneenä senlaatuiseen närkästykseen, jota vain nuori voi kokea.)

”Mää olin puhelimesta justiin juttelemassa sitä tätä, ja siälä, jossain tuala päin.”

(Ääni heikkenee, kun hän kääntyy pois päin viittoilemaan sinne, missä väkijoukko seisoo.)

”Tuala ei ollu ketään, niin, ja ehkä niinku... joitakin tuala ja tuala ja tuala ja se tekee –”

(”Kuinka monta ihmistä?”)

” kolkkytä... jotain kolkkytä siinä, niinku levällään? Mutta mää olin ainut siinä lähellä, kun olin niinku puhelimesta. Sillon mää vittu näin. Oli kun, kun...”

(Hän pysähtyy ja pitää käsiään levällään, katsoen sitä taas.)

”Ihan siinä vieressä... se oli niin kun, kylmä, ihan vitun jääkylmä. Ja mää niinku värisin ja että, ja kaikki muut oli

ASKEL ASKELELTA KOHTI TUHOA

Kun kaksi ja puoli metriä korkea kivinen patsas ilmestyy yhtäkkiä keskelle Coventryn keskustoria eräänä aurinkoisena päivänä, luulee reporteri Andy Pointer kyseessä olevan jonkinlainen julkisuustempaus. Niin luulevat kaikki muutkin, kunnes kivinen mies lähtee liikkeelle, marssii läpi lähimmän talon julkisivun, murskaa sen sisällä olevat ihmiset ja jatkaa matkaansa.

Kun poliisin, hallituksen ja armeijan yritykset pysäyttää kivisen miehen järkähtämätön marssi osoittautuvat toivottomiksi, on maailman huulilla kolme kysymystä:

Mistä kivinen mies tuli? Minne se on matkalla? Ja tärkeimpänä, mitä se haluaa? Andy päättää löytää vastaukset kysymyksiin ja saada aikaan elämänsä uutisreportaasin. Halki Ison-Britannian ja toiselle puolen Atlanttia vievän takaa-ajon aikana hänelle alkaa kammottava pala kerrallaan valjeta totuus kivisestä miehestä, jonka määränpäässä odottaa jotakin veret seisauttavaa.

Luke Smitherdin kauhua, jännitystä ja katastrofitarinaa yhdistelevä **KIVIMIES** vie lukijan eturivin paikalle seuraamaan kivisen miehen tuhoisaa marssia – ja tämä on vasta alkua.

ISBN 978-952-376-386-9

84.2

www.bazarkustannus.fi

9 789523 763869